

ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΡΕ ΣΑΛΜΟΝ

Ο γάμος

του ΠΟΛ ΑΖΑΡ

θάδιζε αμίλητος στο δρόμο. "Ολες ή προσπάθειές του να οικονομήση λεφτά είχαν αποτύχει. Οί δανεισταί του είχαν σπεύσει να του κλείσουν την πόρτα κατάμουτρα κ' οί φίλοι του άλλαζαν πεζοδρόμιο μόλις τον βλέπαν από μακριά. Ο 'Αζάρ όλα, μα την αλήθεια, θα μπορούσε να τα υποφέρει σ' αυτή την τρομαχτική άδεκαρία του, έκτος από την στέρησι μιάς τρυφερής συντροφιάς. Αυτό τον πείραζε, του τσάκιζε τα νεύρα και τον έκανε τρελλό. Είχε συνηθίσει πάρα πολύ διαφορετικά. Γιατί πρέπει να ξέρετε ότι ο Πώλ 'Αζάρ είχε επιτυχίες, διαβολεμένες μάλιστα επιτυχίες. Μα όλες τελειωναν στο πρώτο ραντεβού. Ήταν αδύνατον να συνεχίση κάθε γνωριμία του γιατί δεν είχε λεφτά. Αυτός που άλλοτε σκεπτόσε ασυλλόγιστα τα χρήματα, τώρα ήταν αναγκασμένος να καταγράφη προσεχτικά τα έξοδά του, να κάνη ότι δεν ακούει τις προτάσεις των τρυφερών γνωριμιών του να παρακολουθη μ' άγωνα το ταξίμετρο του αυτοκινήτου... "Α, ήταν γι' αυτόν αυτό το πράγμα το μεγαλύτερο μαρτύριο. Κι' ωστόσο ο Πώλ δεν έβαζε μυαλό και δεν άφωσιωνόταν στη δουλειά του. Δεν είχε τον ήρωισμό να στείλη... περίπατο όλες αυτές τις νέες. Ήταν τόσο δυστυχισμένος, τόσο αδυνάτου χαρακτήρος και τόσο αισθηματικός!... "Επειτα όλες αυτές ή νέες είχαν μιά γοητευτική ωμορφιά που άξιζε για κάθε θυσία.

Ο Πώλ 'Αζάρ λοιπόν έσπαζε το κεφάλι του για να βρη μιά λύσι σ' αυτό το οικονομικό πρόβλημα που τον βασάνιζε. Και μη μπορώντας να μείνη στο γραφείο του, περπατούσε στους δρόμους, έτσι σαν χαμένος. Προαισθανόταν ότι πλησίαζε πειά ή καταστροφή. Είχε φτάσει ο «κόμπος στο χτένι», όπως λένε. Τίποτε πειά δεν θα μπορούσε να τον σώση. Μόνο ο απρόοπτος θάνατος του θείου του θα τον γλύτωνε από τον έξευτελισμό. Ήταν ο μόνος συγγενής του που θα τον κληρονομούσε και που είχε αφήσει εκατομμύρια. "Ολ' αυτά τα λεφτά τα είχε καταγράψει ο θείος του στα κατάστιχά του, τα δάνειζε με λωποδυτικούς τόκους και τα πολλαπλασίαζε καταπληκτικά. Μα δεν έννοουσε να δώση δεκάρα τσακιστή στον άνεψιό του.

— Πρέπει πρώτα, του δήλωνε, να καταλάβης την αξία τους!...

Κι' ο Πώλ 'Αζάρ τον κοροΐδευε και θύμωνε μαζί του γιατί δεν μπορούσε να νοιώση τί προορισμό έχουν τα λεφτά σ' αυτό τον κόσμο!

— Τα λεφτά πρέπει να κυκλοφορούν, έλεγε στους φίλους του. Πρέπει μ' αυτά να χαίρεσαι τη ζωή σου, να διασκεδάζης.

Κι' όλοι συμφωνούσαν μαζί του και τον άφηναν να τα ξεδεύη όταν τα είχε, μέχρι

που έμεινε άδεκαρος. Και τότε συνέβη ένα πράγμα τόσο εκπληκτικό, που δεν τολμούσε κι' ο ίδιος να το πιστέψη: "Όλοι οί γνωστοί του κ' οί φίλοι του άρχισαν ν' απομακρύνονται από αυτόν και να τον ξεχνάνε. Στο δρόμο τον κύταζαν σαν άγνωστο. Στα κέντρα ούτε καταδεχόντουσαν να τον χαιρετήσουν και πολλοί του είχαν δηλώσει μάλιστα ότι δεν μπορούσαν να χάνουν μαζί του την ώρα τους.

Ο Πώλ 'Αζάρ έπεφτε έτσι από απογοήτευσι σ' απογοήτευσι. Κάθε μέρα κάτι θα του συνέβαινε που θα του πλήγωνε την καρδιά. Και ήρθε ένας καιρός που ο 'Αζάρ άγωνιζόταν πειά να κρατήση την ψυχική του ισορροπία.

— Πώλ, δυστυχισμένε Πώλ, θάστα καλά! έλεγε στον έαυτό του. Μη χάνης το θάρρος σου, γιατί ή ζωή θα σε τσακίση. Θα σε πετάξη στο περιθώριό της και θα γίνης ένας αλήτης. Ένας αλήτης από αυτούς που έχουν ξεχάσει ότι κάποτε ήσαν άνθρωποι.

Κι' ο Πώλ 'Αζάρ, μ' αυτές τις μαύρες σκέψεις στο μυαλό του, αναγκαζόταν να παραδεχτή ότι ή μόνη σανίδα σωτηρίας ήταν ο θείος του. Μα αυτός, για κακή τύχη του, όσο περνούσαν ή μέρες τόσο γινόταν ζωηρότερος. Θα έλεγε κανείς ότι εύχαριστιόταν για το κατάντημα του άνεψιού του ή ότι είχε κάνει σαν το «φάουστ» κανένα συμβόλαιο με το διάβολο! "Ετσι δεν έννοουσε να τον πάρη ο χάρος.

Ο Πώλ 'Αζάρ λοιπόν έπρεπε ή να τινάξη τα μυαλά του, πράγμα άνανδρο και ήλίθιο, ή να σκύψη το κεφάλι και ν' άφοσιωθή στη δουλειά του.

Μ' αυτές τις ιδέες μέσα στο κεφάλι του ο Πώλ 'Αζάρ προχωρούσε άργα στην όδο Ρασπαΐγ. Οί διαβάτες που τον συναντούσαν στεκόντουσαν και τον κυττούσαν περίεργα. Πρώτη φορά βλέπαν την απογοήτευσι ζωγραφισμένη στο πρόσωπο ενός καλοντυμένου ανθρώπου. Η γυναίκες μάλιστα του ρίχναν ματιές γεμάτες συμπάθεια κ' ήσαν έτοιμες ν' άπαντήσουν μ' ένα συγκαταβατικό χαμόγελο σέ μιά πρότασί του. Μα ο Πώλ 'Αζάρ ένιωθε μιά τέτοια παγωνιά στην ψυχή του, που δεν είχε όρεξι για τίποτα. Και για να συμπληρωθή αυτό το μαρτύριό του, εκεί σέ μιά γωνιά αντίκρυσε τον θείο του. Ο γέρο Ρουσέλ του προσέφερε μ' ένα εϊρωνικό χαμόγελο ένα τσιγάρο, τον ρώτησε πώς πάνε ή κατακτήσεις του κ' ύστερα τον άφησε, πριν να προλάβη ο Πώλ να του ζητήση εκατό φράγκα.

Τώρα πειά ο 'Αζάρ τα είχε χαμένα. Η λύσσα, ο θυμός, ή άπελπισία τον πνίγαν. Χειρονομούσε, έβριζε και έκανε σαν τρελλός. Είχε ξεχάσει ότι έρισκόταν στο δρόμο. Τα μάτια

του είχαν θολώσει κ' είχαν κοκκινίσει από το κακό του. Δεν έβλεπε πειά τίποτε. Και ξαφνικά έπεσε πάνω σέ μιά γυναίκα. "Ακουσε μιά σπαραχτική κραυγή πόνου, έπειτα μιά διαμαρτυρία και τέλος μιά θρυσία.

Ο Πώλ τότε μόνο κατάλαβε τί είχε κάνει. Στάθηκε σαν χαζός, κύτταξε τη γυναίκα που απομακρυνόταν κουτσαίνοντας κ' ύστερα κατανικώντας τη στενοχώρια του έτρεξε κοντά της:

— Σας παρακα-

λῶ, τῆς δήλωσε, νὰ μὲ συγχωρήσετε. *Ἦμουν πολὺ ἀφηρημένος καὶ λυπήθηκα τρομερὰ πού σᾶς ἔκανα νὰ ὑποφέρετε. *Εκείνη στάθηκε, τοῦ ἔρριξε μιὰ ἐρευνητικὴ ματιὰ, εἶδε τὴ θαθεῖα θλίψη στὸ βλέμμα του, τὸν λυπήθηκε καὶ τοῦ εἶπε μὲ καλωσύνη:

— Δὲν πόνεσα καὶ πολὺ. Μὰ πρέπει νὰ προσέχετε. *Ἐτσι πού θαδίζετε μπορεῖ νὰ σᾶς συμθῆ κανένα δυστύχημα...

*Ὁ Πῶλ γέλασε μ' αὐτὴ τὴν παρατήρησι τῆς ἀγνώστου.
— Δυστύχημα; ἔκανε μ' ἀπορία. Μὰ μένει καὶ τίποτε ἄλλο ἀκόμη γιὰ νὰ μοῦ συμθῆ;

— Μπορεῖ νὰ χάσετε τὴ ζωὴ σας, τοῦ ἀποκρίθηκε πάλι ἡ ἀγνώστη.

*Ὁ Ἀζάρ σήκωσε τοὺς ὠμους καὶ στέναξε:

— Τί σημασία μπορεῖ νὰ ἔχη γιὰ μένα ἡ ζωὴ;...

*Ἡ νέα τὰ ἔχασε. Τοῦ ἔρριξε ἕνα φοβισμένο βλέμμα καὶ τοῦ ἀπάντησε:

— Μὰ δὲν ἀγαπᾶτε τίποτε σ' αὐτὸ τὸν κόσμον; Δὲν ἔχετε φίλους; Δὲν ἔχετε συγγενεῖς; Δὲν ἔχετε κανέναν νὰ φροντίζη γιὰ σᾶς;

— *Ὅχι! τῆς εἶπε ὁ Πῶλ μὲ πνιγμένη τὴ φωνή του ἀπὸ τὸ παραπονο.

*Ἡ νέα ἔμεινε σκεπτικὴ.

— *Ἐργάζεσθε τοῦλάχιστον; τὸν ρώτησε.

— Σὰν αὐτόματο. Δὲν ξέρω γιατί δουλεύω καὶ γιὰ ποιόν.

*Ἐργάζομαι μόνο γιὰ νὰ συντηροῦμαι. Κι' αὐτὸ, μὰ τὴν ἀλήθεια, εἶνε χωρίς ἐνδιαφέρον.

*Ἡ νέα στάθηκε γιὰ δευτέρη φορά κι' ἔφερε τὸ χέρι τῆς στὸ μέτωπο. *Ὁ Ἀζάρ πρόσεξε τότε ὅτι ἦταν χλωμὴ, κουρασμένη κι' ὅτι φαινόταν ὅτι ὑπέφερε.

— Τί ἔχετε; τὴν ρώτησε μὲ εἰλικρίνεια.

Μὰ ἐκείνη δὲν ἤθελε νὰ τοῦ πῆ τί τὴν βασάνιζε. *Ὁσὸσὸ δέχθηκε πρόθυμα τὴν πρόσκλησί του νὰ τῆς προσφέρῃ ἕνα τσαϊ. Καὶ τότε, ὅταν τὸ γκαρσόνι τοὺς σερβίρισε, ἀνακάλυψε τὸ μυστικὸ τῆς ἀγνώστης: Τὴν εἶδε νὰ τρώῃ μὲ θουλιμῖα τὰ «πιτὶ - φούρ» καὶ τὰ γλυκὰ σὰν νᾶχε ξεχάσει τὴν παρουσία του.

*Ὁ Ἀζάρ πρώτη φορά ἔθλεπε μιὰ ὡμορφὴ γυναῖκα τόσο πεινασμένη. *Ὁσὸσὸ δὲν τῆς εἶπε τίποτα. Παρήγγειλε μόνο ἀκόμη ἕνα σωρὸ πράγματα κι' ὅταν ἐκείνη σταμάτησε νὰ τρώῃ καὶ τὸν κύτταξε μ' ἕνα βλέμμα ἐμπιστοσύνης, τὴν ρώτησε:

— Πῶς σᾶς λένε; *Ἐγὼ ὀνομάζομαι Πῶλ Ἀζάρ.

— *Ἄννη Στόρφεν, τ' ἀπάντησε ἐκείνη. *Ἐργαζόμουν σ' ἕνα κατάστημα ὡς δακτυλογράφος, μὰ αὐτὸ χρεωκόπησε. *Ἐμεινα στὸ δρόμο. Τώρα ψάχνω νὰ θρῶ δουλειά. Καθὼς θλέπετε λοιπὸν δὲν εἶνε καὶ τόσο περιφρονητικὸ καὶ χωρὶς ἐνδιαφέρον τὸ νὰ μπορῆ κανεὶς νὰ συντηρηθῆ. *Ἐσεῖς δὲν ἔχετε μείνει νηστικός δυὸ καὶ τρεῖς μέρες, καὶ γι' αὐτὸ δὲν ξέρετε τί θὰ πῆ δυστυχία. *Ἐνας ἄνθρωπος ὅμως ὅταν δὲν ἐργάζεται, καταλαβαίνει πόσο σκληρὸς καὶ πόσο ξένος πρὸς τίς θλίψεις μας εἶνε ὁ κόσμος...

*Ὁ Πῶλ κ' ἡ Ἄννη μείναν μαζί ὡς τὴ νύχτα. *Ἐπειτα συναντήθηκαν πάλι τὴν ἄλλη μέρα κι' ἔπειτα τὴν ἄλλη. Τώρα ὁ Πῶλ εἶχεν ἀρχίσει πάλι νὰ δουλεύῃ μ' ὄρεξι κ' εἶχε φροντίσει νὰ θρῆ μιὰ θέσι στὴ φίλη του. *Ἦσαν πειὰ κ' οἱ δυὸ πολὺ εὐτυχισμένοι. Κι' ἀποφάσισαν νὰ παντρευθοῦν.

Ἰέλεσαν σὲ λίγο καιρὸ τοὺς γάμους τους κι' ἔστησαν τὴ φωλιὰ τους σ' ἕνα μικρὸ σπιτάκι.

— Σὲ σένα χρωστάω τὸ ξανάνειωμα τῆς ψυχῆς μου, ἔλεγε συχνὰ ὁ Πῶλ στὴ γυναῖκα του. *Ἐσὺ μ' ἔκανες πάλι ν' ἀγαπήσω τὴν ἐργασία μου καὶ νὰ καταλάβω ὅτι ἡ ζωὴ εἶνε ὡμορφὴ, ὅταν ξέρῃ νὰ θρῆ κανεὶς σ' αὐτὴ τὴν εὐτυχία πού δὲν ἀγοράζεται οὔτε μὲ λεφτά, οὔτε θρίσκεται σὲ γλέντια, μὰ σὲ μιὰ καλὴ καρδιά.

Κ' ἡ Ἄννη τοῦ χαμογελοῦσε καὶ δὲν τοῦ ἀπάνταγε. Μὰ τὸ χαμόγελό τῆς καθρέφτιζε ὅλη τὴν εὐτυχία καὶ τὴν ἀγάπη τῆς καρδιάς τῆς.

ΑΝΤΡΕ ΣΑΛΜΟΝ

ΑΠΟ ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

*Ἐναντίον τῆς ζέστης. *Ἐγκαταστάσεις κεντρικῆς ψύξεως. Τὸ μυστήριο τῆς ἀσθενείας τοῦ ὕπνου. *Ἡ ἀμερικανικὴ ρεκλάμα. *Ἐνα νέο δέντρο. *Ἡ παράτασις τῆς ζωῆς κ.τ.λ.

*Ὡς τώρα ἦσαν γνωστὲς ἡ ἐγκαταστάσεις κεντρικῆς θερμάνσεως. Τώρα ὁμως ἀρχισαν νὰ γίνωνται καὶ ἐγκαταστάσεις κεντρικῆς ψύξεως. Μὲ ἕνα σύστημα, περίπου τὸ ἴδιο πού χρησιμοποιεῖται καὶ γιὰ τὴν θέρμανσι, ἐξαποστέλλεται μέσα σὲ σωλῆνες τοποθετημένους σὲ διάφορα μέρη μιᾶς αἰθούσης ἢ ἐνὸς θεάτρου, ψυχρὸς ἀτμὸς ἢ νερό. Κι' ἔτσι δὲν θὰ καταντᾶ πειὰ μαρτύριο ἢ παρακολούθησις μιᾶς θεατρικῆς παραστάσεως τὸ καλοκαίρι μέσα σὲ κλειστὸ χῶρο...

***

Πεντακόσιες περίπου χιλιάδες ἄνθρωποι πεθαίνουν κάθε χρόνο ἀπὸ τὴν καταραμένη αὐτὴ ἀσθένεια τοῦ ὕπνου. Τὸ περιεργότατον δὲ εἶνε ὅτι μὲ τὰ τελευταῖα πειράματα εὐρέθη ὅτι τὸ μικρόθιον πού μεταδίδει τὴν ἀρρώστεια, ζῆ κατὰ προτίμησιν στὸ στόμα τῶν... κροκοδείλων. Πῶς τώρα ἡ ἀσθένεια τοῦ ὕπνου κάνει θραῦσι σὲ τόπους ἀπέχοντας ἑκατομμύρια μίλλια ἀπὸ τὰ μέρη πού ὑπάρχουν κροκοδείλοι, αὐτὸ δὲν μᾶς τὸ ἐξηγοῦν οἱ σοφοί.

***

*Ὁ μεγάλος φαρμακευτικὸς οἶκος τῆς Νέας Ὠρκῆς Χούντσον, τοῦ ὁποῖου τὰ κυριώτερα σπεσιαλιτέ εἶνε διάφορα καλλυντικά καὶ ἀρώματα, ἐφήρμοσε τελευταίως ἕνα πρωτότυπον τρόπον ρεκλάμας. Κιτεσκεύασε ἕνα πελώριο αὐτοκίνητο μὲ τρία διαμερίσματα, μ' ἕνα σαλόνι πολυτελέστατο, μιὰ κρεββατοκάμαρα καὶ μιὰ αἰθουσα ἐκθέσεως. Μὲ τὸ αὐτοκίνητο αὐτὸ περιέρχονται τὰ περίχωρα πεπειραμένοι καί... κοσμικοὶ ὑπάλληλοι, οἱ ὁποῖοι διοργανώνουν δεξιώσεις μὲ χορὰ καὶ μουσικὴ στὸ σαλόνι τοῦ αὐτοκινήτου. Προσφέρουν ποτὰ καὶ ποῦρα καὶ στὸ τέλος

ὁδηγοῦν τοὺς προσκεκλημένους στὴν αἰθουσα τῆς ἐκθέσεως — ὅπου ἐγκωμιάζουν τὰ προϊόντα τοῦ οἴκου Χούντσον. Μὲ τὴν ἐξυπνότατη αὐτὴ ρεκλάμα, αἱ εἰσπράξεις τοῦ οἴκου Χούντσον ἀυξήθηκαν κατὰ 60 ο/ο.

***

Στὸ Μεξικὸ ἀνεκαλύφθη ἕνα δέντρο, τὸ Πάλο Ἀμαρίλο, πού ζῆ σὲ ὕψος 2.000 μέτρων καὶ σὲ θερμοκρασία 16 βαθμῶν. Τὸ δέντρο αὐτὸ παράγει ἕνα ὕγρὸ τὸ ὁποῖο περιέχει 40 % ρετσίνι καὶ 20 % καουτσούκ. Ἡ ἀνακάλυψις αὐτῆ ἔγινε ἐγκαίρως, γιατί τὰ ὡς τὰ τώρα γνωστὰ δέντρα μὲ καουτσούκ δὲν μπορούσαν νὰ ἐπαρκέσουν πειὰ στὶς ἀνάγκες τῆς βιομηχανίας.

***

*Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διατυμπανίζεται στὸν κόσμον καὶ μιὰ νέα θεωρία παρατάσεως τῆς ζωῆς, πού κάνει ὄσους πέρασαν τὸν Ρουβίκωνα νὰ θλέπουν ὠραία ὄνειρα.

Τελευταίως ἕνας Ἀμερικανὸς γιατρός, ὁ δόκτωρ Τρέισου, προέβη εἰς τὴν βαρυσήμαντον ἀνακοίνωσιν ὅτι ἡ... νηστεία, συνοδευομένη ἀπὸ ἠλεκτρικὰ λουτρά μὲ ὑπίπικνα ρεύματα, ἐξασφαλίζει στὸν ἄνθρωπον διπλάσια χρόνια ἀπὸ ὅσα θὰ ζοῦσε... τρώγων καὶ περιφρονῶν τὸν ἠλεκτρισμό. Καὶ τὴν μὲν θεωρία του ὁ δόκτωρ Τρέισου τὴν στηρίζει στὸ παλαιόθεν γνωστὸ ὅτι ἡ τροφὴς ἐπιβαρύνουν τὸ αἷμα μὲ τοξικὰς ὕλες πού καταστρέφουν τὴν ἐλαστικότητα τῶν ἀρτηριῶν. *Ὅταν θελήσῃ ὁμως κανεὶς νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν οἰκονομικὴ αὐτὴ δίαιτα τοῦ σοφοῦ δόκτορος, δὲν ξέρομε μήπως τὴν πάθη σὰν τὸ γάϊδαρον τοῦ Ναορεδίν Χότζα...